

Epíleg

Joan Maragall, que en moltes de les seves poesies havia donat vida a les veus de la terra: fra Garí, el Comte Arnau, Joan Serrallonga, que havia estiuejat a la Garrotxa i al Ripollès a la recerca de l'ànima popular, va deixar escrit en una ocasió: «Els aplecs de cants populars fan sempre olor de morts: són com els herbaris y com les col·leccions dels entomòlegs. Cada flor de camp és un encís del camp, y cada papallona que vola, una alegria. Més, dissecades, planxades en la vitrina a centes, les més belles, quina tristesa fan!». ¶ La civilització de la paraula va donar lloc a la de l'escriptura i ara sembla que estem entrant en la de l'Internet. Els interessos culturals de les noves generacions són uns altres. Els moderns mitjans de comunicació i la mobilitat social de milers de persones han ferit de mort el món de la llengua i la literatura popular, massa acotada a un territori concret. La mitologia identitària catalana segueix usant-los, però, en altres sentits. D'aquesta literatura en total regressió podem aprendre moltes coses. La reelaboració constant fins fa quatre dies d'aquest imaginari col·lectiu es pot aplicar a l'ensenyament

secundari, al món del cinema i la televisió, com ho hem vist fa poc amb la sèrie Arnau; també podem integrarlo en les rutes turístiques, intentar la seva escenificació com s'ha fet aquest estiu passat a Figueres, quan es va posar a escena «Canigó» de Jacint Verdaguer, etc. ¶ Ara només ens resta respirar-ne l'olor a crisantem, llegir aquest material, assumir novament algunes d'aquestes composicions, algunes de les quals tenen un vigor i una forma que no morirà mai, com ara aquesta humil corranda plena de nostàlgia per les coses que són eternes com els lligams generacionals que han configurat durant molts segles aquesta sensibilitat popular:

Germà meu, fulleta d'alba,
alce-us que darem un tom;
mirarem qui falta a taula,
que'm sembla que tots no hi som.
Les persones que ací falten
són persones de gros preu:
falten el pare y la mare:
són a la gloria del cel.

¶ Pep Vila és filòleg.

